

EINDRAPPORT VAN DE WERKGROEP "INTEGRATIE VAN HET
BOEDDHISME IN HET WESTERSE CULTUURPATROON.

1 Inleiding.

In het voorjaar van 1981 besloot het bestuur van de "Stichting Vrienden van het Boeddhisme" een werkgroep in te stellen die tot taak zou hebben om de mogelijkheden te bestuderen van een verantwoorde integratie van het boeddhisme in het westerse cultuurpatroon.

Tot leden van deze werkgroep werden aangewezen: Mr.L.Boer, voorzitter, Mevrouw Dr.A.C.M.Kurpershoek-Scherft, Plv.voorzitter, Drs.P.van der Beek, Prof.Dr.R.H.C.Janssen en de Heer N.Tydeman.

Als inleiding tot de arbeid van de werkgroep vond op 18 juni 1981 een oriënterend gesprek plaats tussen twee leden van de commissie: Mevrouw Kurpershoek en de Heer Janssen. Het verslag van dit gesprek is voor de goede voortgang van de arbeid van de commissie van groot nut geweest.

De werkgroep is vijf maal bijeen geweest. Het secretariaat werd vervuld door de Heer Tydeman.

2 Doel en middel.

Welke middelen zijn het meest aangewezen om tot het doel (een verantwoorde integratie van het boeddhisme) te geraken.

Reeds spoedig drong zich hierbij de vraag op wat nu "eigenlijk" onder boeddhisme moet worden verstaan.

Het lid van de werkgroep, de Heer van der Beek, was zo bereidwillig hierover een notitie samen te stellen. Hoewel de werkgroep van oordeel is dat naast "het boeddhisme" onmiddellijk gesteld kan worden een ieders individueel beleven daarvan, meent zij toch dat een objectieve kenschetsing van het boeddhisme niet onmogelijk wordt door de verschillende wijzen van beleven daarvan. In dit verband verwijst de werkgroep naar de uiteenzetting van Lama An garika Govinda, getiteld: Waarom ik boeddhist ben, waarin op exellente wijze een persoonlijk antwoord op de Leer wordt geformuleerd.

Terugkerend tot haar taakstelling is de werkgroep vervolgens op zoek gegaan naar het passende middel om tot het doel - de integratie - te komen.

Langs deze weg voortgaande komt de groep al vrij spoedig tot de gedachte aan een organisatie van mensen die zich welbewust in dienst willen stellen van het boeddhisme. Hun arbeid en voorbeeld kan deze integratie mogelijk maken.

Wereldschokkend is deze idee bepaald niet. Voor het ontstaan en de voortgang van alle grote godsdiensten is het beschikken over een dergelijk instrument van doorslaggevende betekenis geweest. Geen boeddhisme zonder Sangha!

3 Een orde, wenselijk en mogelijk?

Een orde, een leken-orde van geheel eigentijdse signatuur, dat was het beeld dat zich voor de ogen van de meerderheid van de werkgroep begon af te tekenen. Goede diensten bij deze beeldvorming bewees een notitie van de hand van Mevrouw Kurpershoek.

De kleinst mogelijke minderheid van de werkgroep was van de wenselijkheid van het oprichten van een orde echter niet overtuigd. Een dergelijke orde zou niet meer in het beeld van deze tijd passen; "dit station was reeds gepasseerd" was een van de voornaamste argumenten contra. De overige leden deelden deze mening niet. Zij verwezen naar de voorbeelden zoals The Western Buddhist Order, de Orde van Arya Maitreya Mandala en naar Zen-gemeenschappen in de USA. Deze zouden min of meer als model kunnen dienen terwijl ook niet uitgesloten mocht worden geacht dat reeds bestaande organisaties een uitbouw in de door deze leden gewenste richting zou kunnen ondergaan.

Toch was er een zekere twijfel of het thans reeds mogelijk moet worden geacht de orde op te richten. Is er voldoende fundament - in de zin van overtuigde boeddhisten - aanwezig om reeds nu met de orde te starten? Aan een bloedarm pogen is waarachtig geen behoefte. Aan een kwijnende organisatie met topzware pretenties evenmin.

4 Een tussenstap.

Omdat de arbeid van de commissie, door de hiervoor weergegeven twijfels, in een impasse dreigde te geraken hadden de Heren Janssen en Tydeman een gedachtewisseling over een mogelijke oplossing van de gerezen problemen. Een notitie van hun gesprek bevat de mogelijkheid om tot een tussenstap te komen voordat tot oprichting van een orde wordt overgegaan.

De tussenstap houdt in te komen tot oprichting van een Boeddhistische School of Academie, waar aan studenten een meerjarige cursus in de boeddhistische Leer wordt gegeven, zulks via het meditatiecentrum "De Kosmos" te Amsterdam.

Deze gedachte vond in de werkgroep een warm onthaal, zij het dat de kleinst mogelijke minderheid dit project niet wilde zien als een mogelijke tussenstap tot de oprichting van een orde.

Gewezen werd ook op de financiële haalbaarheid van het plan doordat de Kosmos, althans organisatorisch (huisvesting, publiciteit) het voortouw zou nemen.

5 Resumé.

De werkgroep komt thans tot de volgende conclusies.

5.1 Op langere termijn ware de oprichting van een "Orde van Boeddha" te bevorderen.

Deze orde zou moeten zijn een leken-orde, sober van vormgeving, niet-orthodox d.w.z. zich baserend op enkele grondbegrippen, die een ieder op zijn wijze gestalte zal dienen te geven. Binnen deze orde zullen allerlei samenwerkings- c.q. samenlevingsvormen kunnen worden aangeaan.

Het bestuur wordt geadviseerd een of meer van zijn leden te verzoeken het project nog wat meer gedetailleerd voor te bereiden.

5.2 Op korte termijn - gedacht wordt aan 6 tot 12 maanden - ware op te richten een Boeddhistische School of Academie, zulks in nauwe samenwerking met "De Kosmos".

Het bestuur wordt geadviseerd een begeleidingscommissie in te stellen (waartoe ook medewerkers van "De Kosmos" zouden moeten behoren) om tot een organisatorische opzet (inclusief het aanzoeken van docenten) te komen.

Ook moet de vraag onder ogen worden gezien in hoeverre de stichting het plan financieel zou kunnen ondersteunen.

Leusden, 22 mei 1983,
de voorzitter van de werkgroep,

w.g. L.Boer.